

Turčija v noti naglaša, da se drži vedno berlinskega dogovora in prav obžaluje, ako je ruska vlada kaki zadnji korak turške vlade napačno razumela. Rusija je dobila s tem nekako zadoščenje in nadaljni prepir je odstranjen in razmere obeh držav, druga proti drugi so zopet v starem tiru — Mej Rusijo in Turčijo vrše se pogajanja glede nove trgovinske pogodbe, katera pogajanja pa počasi napredujejo. Največ težave napravljajo pogajanja glede prehoda ruskih ladij skozi Bospor in Dardanele.

Belgija. — Toli zaželena reforma belgijske ustave splavala bodo najbrže po vodi, vsaj splošna volilska pravica se ne bode uvedla. Napredne liberalce zmagali so pri posvetovanju klerikalci in doktrinarni liberalci. Ker je narod in posebno še rudokopi vnet za splošno volilsko pravico, bati se je nemirov.

Amerika. — Nadeje, da bo pri prihodnji volitvi predsednika zjedinjenih držav izvoljen demokratični kandidat, Cleveland, postajajo zmirom bolj verjetne. Pred kratkim vršile so se v mnogih državah volitve državnih upravnikov in skoro povsod so zmagali demokratje in to je gotovo nekakšna dogodba, po kateri se lahko sodi, da bode pri volitvi predsednika zmagala tudi demokratična stranka.

Rumunija in Grško. — Grška vlada sklenila je pretrgati diplomatske odnose z Rumunijo in je zapovedala grškemu odposlaniku v Bukareštu in vsem konzulskim funkcionarjem, da naj takoj odpotujejo. Varstvo grških podložnikov izročilo se je Rusiji. Povod temu dala je neka velika dedščina. Pred nekaj leti umrl je v Rumuniji neki Zappa, ki je v svoji oporoki volil okrog 20 milijonov frankov za razne zavode na Grškem. Sorodniki Zappovi so se zoper to pritožili in pričele so se sodnijske obravnave, ki še do danes niso končane. Rumunija zahteva, da vso stvar odloči kako rumunsko sodišče, Grška pa zahteva, da se zadeva poravna, kot kaki mejnarodni prepri, ne pa kot kaki civilni ali zasebni, ali pa da posebno sodišče odločuje o tem. To nesporazumljenje dovelo je Grško do omenjenega koraka. — Tudi rumunska vlada odpoklicala je svojega diplomatskega zastopnika z Grškega.

Obrtnija.

Nekoliko o našem orodju.

Večkrat smo uže povdarjali na tem mestu, da je dobro orodje prva in prepotrebna podlaga vsakemu delu. Kdor nima primerne orodja, se zastonj trudi in péha — izdelki njegovi kažejo povsodi, da mu manjka temeljnih sredstev, to je dobrega orodja. S slabimi pripravami gre vsako podjetje le počasi naprej in kmalu omaga v splošnem tekmovanju, v katerem skušajo današnji obrtniki prekositi drug drugega. Dobro orodje je seveda v obče draga stvar; a tudi obrtnik, ki nima velikih sredstev, more imeti dobro orodje, ako razume svojo stroko in ako vé, kako postopati s svojimi sredstvi. Dobro žago na primer, more imeti vsak, kdor le hoče; treba je le, da jo zna brusiti in pravilno napeti. Primernih obličev si napravi vsak mizar sam, ako pozná zahteve, katere stavi tehnika do obliča in ako se ne boji malega truda, ravnati se po teh zahtevah. Dostokrat se pa tudi pripeti, da naš domači obrtnik ne pozna marsikaterega orodja, ki ne stane mnogo novcev, a je vendar silno važno za sedanje razmere. Tako vplivajo razne okoliščine, da tako pogostoma

vidimo delavnice, ki nikakor niso tako vrejene, kakor bi morale biti. Na jedni strani nemarnost, na drugi nepoznanje, na jednem konci stare šege in nepotrebna trdovratnost, na drugem dobra volja in a premalo znanja — tako se družijo več faktorjev, da naredé delavnico čestokrat nezmožno za vsako vspešno delovanje in za vsak napredek.

Zato smo se odločili, opisovati v naslednjih vrsticah glavno orodje glavnih naših obrtij. Risali bomo z besedo in sliko temeljne komade, katere naj ima vsaka delavnica, vmes pa opozarjali na nove iznajdbe, opisovali lastnosti tega ali onega orodja in naštevati vire, kam se je treba obrniti zanj. Ozirali se bomo tudi na one stroje, ki so pristopni vsakemu, količkaj marljivemu obrtniku in ocenjevali njihove prednosti in nedostatke, ter tako podali opis vse oprave, katero potrebuje umen podjetnik, ako noče zaostati za napredkom. (Dalje nasl.)

Obrtnijske raznoterosti.

Električno železnico zgrade mej Bruseljem in Antwerpenom v Belgiji. Vsak vlak imel bode samo jeden vagon, v katerem bode prostora za 60 potnikov. Naglost vlaka bode 100 kilometrov vsako uro. Vlak bode torej v 20 minutah prišel od jednega do drugega omenjenih mest.

Solna hiša. Na razstavi v Čikagi bode tudi velika hiša, sezidana iz same soli. Narejen bode iz ploč kamenite soli. Te ploče so tako čiste, da se skozije dobro vidi.

Zamaža za pohištvu. Dobro zamažo za pohištvu dobiš, če namešaš 1 del živega apna in 2 dela ržene moke v klejevo (limovo) raztoplino. S to zamažo se lahko dobro zamažejo razpoke pri pohištvu.

Lak proti vlažnosti. Železne izdelke pa tudi kamnite in lesene je dobro če namažeš z lakom, ki se napravi iz 15 delov živega apna, 20 delov vode, 50 delov raztopljenega kavčuka, in 50 delov vročega lanenega olja. Apno najprej zmešaj v vodi, h temu pa prideni v olji raztopljeni kavčuk. Ta lak dobro varuje razne stvari pred mokroto.

Kmetijstvo.

Črtice za čebelarje.

IX.

Boleznima, kateri smo opisali, je jako podobna majska bolezen. Ta bolezen pokaže se navadno v maji, večkrat pa tudi v drugih mesecih. Čebele ne morejo letati in tekajo vznemirjene z razprostrtimi peruti pred panji ali pa po stezah blizu ulnjaka. Tudi uzroki teh bolezn dolgo niso bili znani. Še le novejšje mikroskopične preiskave so z zanesljivostjo dognale, da prouzročujejo to bolezen neke glivice, katere se narejajo čebeli v želodci in črevih. Te glivice prouzročé, da v čebeli hrana zavre in vsled tega se pa spridijo čreva. Ker pa te glivice odtegujejo čebelam dušec, katerega potrebujejo za svoj obstanek, obnemorejo in poginejo. Čebele, pri katerih se pokaže ta bolezen, polagoma poginejo.

Pripomočki proti majski bolezni so tisti, kakor proti griži ali gnjilobi. Zanesljivega pripomočka še ni. Sploh je pa vseh teh bolezni se ložje varovati, nego jih pa odpraviti, kadar se pa kažejo v panji. Zatorej je pa dolžnost vsacega čebelarja, da naznani drugim čebelarjem, ako se pri njem pokaže taka bolezen.

Majska bolezen posebno pospešuje nezrel med, kateri rad zavre. Zatorej naj se tak med ne poklada čebelam. Čebelar naj torej pozni jesenski med porabi v druge namene. Kakor se kolera ne loti človeka, ki je zdravega želodca in ima redno dobro hrano, ravno tako se gniloba, griža in majska bolezen manj lotijo čebel, ki dobivajo zdrav med.

Razume se pa tudi, da je pri majski bolezni, kakor pri griži in gnilobi treba skrbeti pred vsem za snažnost, ker s tem se pride v okom nekoliko razširjenju bolezni. Tudi pri teh boleznih se priporoča karbolova kislina kot dobro varovalno sredstvo. Učenjaki zadnji čas obračajo tudi na omenjene čebelne nalezljive bolezni večjo pozornost, kakor sploh na nalezljive bolezni in nadejamo se, da tudi pogodé kako zanesljivo sredstvo proti njim. Sedaj ko je odkril vzrok tem boleznim, bode to tudi ložje. Praktičnih čebelarjev dolžnost je pa, da jih pri tem podpirajo in priobče po listih ali kako drugače vse, kar sami opazijo.

O žeji pri čebelah smo pa že jedenkrat govorili v tem listu. Žeji se pa seveda drugače odpomoči ne more, da se čebelam na primeren način piti da. Ker pa vlaga po zimi v panjih pospešuje plesen, ni dobro dajati čebelam preveč pijače, zatorej je treba tudi tako gledati, da čebele žejne ne postanejo. Čebele, katere kaj vznemirja ali katere imajo v panjih mrzlo, rajši žejne postanejo. Umen čebelar bode torej gledal, da bodo čebele imele mir in pa da bodo po zimi na gorkem. Tako smo popisali ob kratkem čebelne bolezni. Mnogoštevilne niso, ali so nevarne in mnogo čebelarjev je že zaradi teh bolezni obubožalo. Če smo svojim poukom kaj pripomogli, da se z umnim ravnanjem omeje te bolezni, dosegli smo svoj namen.

Kmetijske raznoterosti.

Kako naj se ravna z mesom po letu? Velike sitnosti imajo gospodinje z mesom po letu, če nimajo ledenice. Priporoča se, da se meso, ki začne dišati, dobro spere z raztopino nadmanganovo-kislega kalija. Toliko te soli, kolikor jo moreš prijeti z dvema perstama, zadošča za celo skledo vode.

Sredstvo proti polžem. Nage polže na vrtilih poloviš s tem, da narežeš gladkih vrbovih šib in iz njih na tak način potegneš lub, kakor otroci, kadar delajo piščalke. Tacih piščalk nadevaj po vrtu, dokler so še sočne od znotraj. Polži bodo kmalu vanje zlezli srkat sladek vrbov sok. Čez nekaj časa piščalke poberi, iz njih iztresi polže in jih uniči.

Gorka voda za rastline. Preiskave so pokazale, da nekatere rastline začno kmalu cveteti, če se jim priliva precej gorka voda. Posebno se priporoča oleandrom, granatnim drevesom prilivati vročo vodo, če nečejo cveteti, ali pa, če pešajo.

Rajska jabelka se ohranijo, če se zrela in nepoškodovana jabelka skrbno obrišejo in denejo v posodo s širokim vratom. Na to se polijejo s tekočino iz jednega dela kuhinjske soli, jednega dela jesiha in 100 delov vode, tako da so vse v tej tekočini. Na vrh se pa nalije za jeden centimeter na debelo najfinejšega laškega olja.

Poučni in zabavni del.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

267.

Pogodba s Tippo-Tipom. Skozi šume.

Stanley je bil vesel Tippo-Tipa, in začel ga je nagovarjati, naj ga spremlja s svojimi ljudmi. Ali Arabec ni imel nikakega razloga, da mu pritegne, ni mu šlo v glavo, kako se more človek navduševati za tako potovanje. Odgovoril mu je toraj hladno: „Ako se belim ljudem dopada staviti na kocko svoje življenje, to ni razlog, da tudi Arabci tako delajo. Mi potujemo polagoma, mi idemo naprej malo po malem, lovimo robove in nabiramo slonovo kost, kar traje navadno po več let. Vi beli ljudje, vi se brigate samo za reke, jezera, brda, in trošite svoje življenje brez razloga in koristi. Pogledite tega starca, katerega vi imenujete Livingstone-a, in katerega smo videli umreti v Bissi, kaj je delal, česa je iskal celih petindvajset let tu v Afriki? On se ni obogatil, on nam ni nikdar nič daroval, ni lovil robov, ni skupljeval slonove kosti, drl je vedno samo naprej, a čemu?“

Na te razloge ni bilo odgovoriti Arabcu trgovcu da-si še tako inteligentnemu. Razen tega so bile pokrajine, preko katerih je Stanley hotel kreniti, naseljene s kanibali, divjaki, ostudnimi pritlikavci, kakor se je zatrjevalo. S kratka iti tje, bilo bi toliko, kakor iti v gotovo smrt.

Ker pa je Stanley tako živo nagovarjal in prosil Tippo-Tipa, dal se je vendar toliko omečiti, da je sklical svoje rojake, prijatelje in sploh vse, kateri so od blizu ali daleč poznavali te pokrajine, in jih poprašal za mnenje. Kedar so se posvetovali in razšli, reče Tippo-Tip Stanleyu: „Vsak mi odgovarja, da se ne spustim na takov pot. Vendar pa nečem zavreti vaših osnov, toraj pristajem, da vas spremim na šestdeset maršev a pod nastopnimi pogoji.

1. Vi mi hočete dati 5.000 tolarjev, ali 25.000 frankov.
2. Mi hočemo kreniti iz Njangua-a v pravcu, ki ga sami določite.
3. Onih šestdeset maršev ne sme dalje trajati, kakor tri mesce.
4. Hoditi hočemo po štiri ure na dan.
5. Na kraju teh šestdesetih maršev se hočemo ločiti, razen ako se hočete tudi vi vrniti z menoj.
6. Vi hočete plačati tudi sto in štirideset mojih mož, kakor sem se pogovoril ž njimi. Ako se preje